

24 December 2015, Kerstavond
Voorganger : Joost Koopmans osa

‘Welkom zachte kracht’

Lezing: Jesaja 9, 1-3,5-6

Het volk dat in het donker wandelt ziet een groot licht; een licht straalt over hen die wonen in het land van doodse duisternis. Gij hebt hun blijdschap vermeerderd, hun vreugde vergroot. Voor uw aanschijn zijn zij vol vreugde, een vreugde als die om de oogst, als die van mensen die jubelen bij het verdelen van de buit. Want het juk dat zwaar op het volk drukte, de stang op hun schouders, en de stok van hun drijvers, Gij hebt ze stuk gebroken als op de dagen van Midjan. Want een Kind is ons geboren, een Zoon werd ons geschonken; Hem wordt de macht op de schouders gelegd en men noemt Hem: Wonderbare Raadsman, Goddelijke Held, Eeuwige Vader, Vredevorst. Een grote macht en een onbeperkte welvaart zullen toevallen aan Davids troon en aan zijn koninkrijk, zodat het gegrondest zal zijn en stevig gebouwd op recht en gerechtigheid, van nu af tot in eeuwigheid. De ijver van de Heer der hemelse machten brengt het tot stand.

Evangelie Lucas 2, 1-14

In die dagen kwam er een besluit van keizer Augustus, dat er een volkstelling moest gehouden worden in heel zijn rijk. Deze volkstelling vond plaats eer Quirinius landvoogd van Syrië was. Allen gingen op reis, ieder naar zijn eigen stad, om zich te laten inschrijven. Ook Jozef trok op en omdat hij behoorde tot het huis en geslacht van David, ging hij van Galilea, uit de stad Nazaret, naar Judea: naar de stad van David, Betlehem geheten, om zich te laten inschrijven, samen met Maria, zijn verloofde, die zwanger was. Terwijl zij daar verbleven brak het uur aan waarop zij moeder zou worden; zij bracht een zoon ter wereld, haar eerstgeborene. Zij wikkelde Hem in doeken en legde Hem neer in een kribbe, omdat er voor hen geen plaats was in de herberg. In de omgeving bevonden zich herders die in het open veld gedurende de nacht hun kudde bewaakten. Plotseling stond een engel des Heren voor hen en zij werden omstraald door de glorie des Heren zodat zij door grote vrees werden bevangen. Maar de engel sprak tot hen: 'Vreest niet, want zie, ik verkondig u een vreugdevolle boodschap die bestemd is voor heel het volk. Heden is u een Redder geboren, Christus de Heer, in de stad van David. En dit zal voor u een teken zijn: gij zult het pasgeboren kind vinden in doeken gewikkeld en liggend in een kribbe.' Opeens voegde zich bij de engel een hemelse heerschare; zij verheerlijkten God met de woorden:

Eer zij God in onze dagen, eer zij God. in deze tijd.

Mensen van het wel behagen, roept op aarde vrede uit. Gloria in excelsis Deo.

Eer zij God, die onze Vader en die onze koning is.

Eer zij God, die op de aarde naar ons toe gekomen is. Gloria in excelsis Deo

Lam van God, Gij hebt gedragen alle schuld tot elke prijs.

Geef in onze levensdagen peis en vree, kyrieleis. Gloria in excelsis Deo

W. Barnard/m. Frans volkslied

Overweging

Naar aanleiding van de aanslagen van Islamitische Staat in Parijs op 13 november jl. en de aanslagen daarvoor en daarna wordt in media en op podia gediscussieerd over de gevaren die religies met zich mee kunnen brengen. IS staaft het brutoste geweld met heilige teksten. En laten we eerlijk zijn: ook in naam van het christendom zijn er oorlogen gevoerd en grijpen leiders naar macht. Zo werd er bv. een symposium georganiseerd onder de titel: ‘hoe riskant is religie?’

Op deze avond, in de donkerste tijd van het jaar, geeft God ons antwoord in een pasgeboren kind. In hem wil Hij zijn zachte kracht tonen.

Aan de ene kant van het kerstverhaal staat de machthebber keizer Augustus met zijn goddelijke titels. Zijn keizerschap strekt zich uit over de hele wereld en hij wil zijn macht tonen door een volkstelling uit te schrijven. Zo dwingt hij mensen op reis te gaan en zich te laten inschrijven in de plaats waar hun familie vandaan komt. Hij is de alleenheerser, die geen boodschap heeft aan een dienstbare opstelling.

Aan de andere kant van het verhaal staan Jozef en zijn zwangere vrouw Maria voor wie er geen plaats was in de herberg. Na veel zoeken vinden ze toch onderdak. Geen drie-sterren-hotel, maar een stal met één ster er boven. Ze maken er zo goed en zo kwaad als het kan een warm nest van. Daar ziet hun kind het levenslicht. De herders, die toen bij de achterkant van de maatschappij behoorden, worden in het holst van de nacht overvallen door een fel licht. De hemel gaat open. God breekt met zijn licht door in hun duisternis. Tot hun verbazing horen ze dat de lang verwachte redder is geboren. En dit is het teken: een pasgeboren kind dat in een voerbak van dieren ligt.

De herders stellen zich open voor dit licht. Ze gaan op weg en vinden Maria en Jozef en het kind in de kribbe. Zij verstaan het teken: God is afgedaald in een weerloos kind en deelt zo het lot van allen die weerloos zijn in de handen van machthebbers. Deze ruige mannen gaan op hun knieën voor dit kind.

Het verhaal van kerstmis laat dus twee kanten van dezelfde medaille zien: op de voorkant staat de keizer die het grote belang vertegenwoordigt, het geweld, de dwingelandij... Op de achterkant het kind van Betlehem als vertegenwoordiger van al wat kwetsbaar en weerloos is: - de vluchtelingen die hun leven veilig willen stellen omdat de soldaten komen plunderen en verkrachten; - de slachtoffers van bomaanslagen gepleegd door mensen die hun waarheid belangrijker vinden dan mensenlevens; - de kinderen die in tehuizen zitten, omdat ze thuis mishandeld of misbruikt worden...

Gelukkig dat er veel mensen zijn die, net als de herders toen, het teken van het kind van Bethlehem verstaan, en zich het lot van de weerlozen aantrekken. Zij vormen de zachte krachten die zullen overwinnen. Te midden van alle duivelse krachten die een mens kunnen meesleuren, bestaat er ook een diep geworteld geloof in het goddelijk licht dat in jou en mij aanwezig is.

Tijdens de afgelopen Adventsweken werden we uitgenodigd dat licht in onszelf op te zoeken met de vraag: 'welk goddelijk licht straalt jij uit?' En kijk eens hoeveel antwoorden er geschreven zijn op de sterren aan de kerstboom: lef- liefde - zorg - tolerantie - hulpvaardigheid - barmhartigheid - warmte - mensen aanmoedigen - een luisterend oor Enz. enz. Zo straalt onze kerstboom een en al positieve kracht uit.

Wij hier weten dat fanatisme geen religie is. We knielen niet voor de brutale mond die mensen van hun waardigheid berooft; we laten ons niet uit elkaar spelen en bang maken voor elkaar. Samen met de herders en de wijzen zoeken wij de God die zijn zoon heeft gezonden om de wereld voor eens en voor altijd te laten weten dat Hij geen mens veracht en dat niemand aan zijn aandacht ontsnapt. Dát is de macht van de liefde. Het is een geloof waar niet om gevochten kan worden en dat niet af te dwingen is, een geloof dat langzaam groeit in ons hart...

Voorbede (verzorgd door leden van de jongerengroep)
Pray for Paris. Bid voor Rusland. Bid voor Beiroet. Voor Nigeria.
Voor de verblinde wellustelingen van ISIS.
Voor burgemeesters en omwonenden.
Voor geheime diensten, wijkagenten en buurtvaders.

De eerste kaars wordt ontstoken; José zingt:

*'The First Noel the Angels did say
Was to certain poor shepherds in fields as they lay
In fields where they lay keeping their sheep
On a cold winter's night that was so deep
Noel, Noel, Noel, Noel, born is the King of Israel'*

Voor de meester die niet meer durft vertellen
voor de priester die zijn gebed vergeet
voor de dokter die niet meer kan genezen
en voor de rechter die geen raad meer weet. 2e kaars

*They looked up and saw a star
Shining in the East beyond them far
And to the earth it gave great light
And so it continued both day and night
Noel, Noel, Noel, Noel, born is the King of Israel*

Voor oma alleen op haar kamer
voor opa die al vergeten is
voor de angsten en slapeloze nachten
voor 't verdriet dat niet geweten is. 3e kaars

*And by the light of that same star
Three wise men came from country far
To seek for a King was their intent
And to follow the star wherever it went
Noel, Noel, Noel, Noel, born is the King of Israel*

Voor de kinders in kelders gevangen
zoveel onschuld verkracht en vermoord
voor de politieke heersers
door geld en macht ontspoord 4e kaars

*This star drew nigh to the northwest
O'er Bethlehem it took its rest
And there it did both pause and stay
Right o'er the place where Jesus lay
Noel, Noel, Noel, Noel, born is the King of Israel*

Voor fabrikanten en voor commercieanten
en farizeeërs met groot gewin
in hormonen, drugs en wapens
voor al 't kwaad er tussenin. 5e kaars

*Then entered in those Wise men three
Full reverently upon their knee
and offered there in His presence
their gold and myrrh and frankincense
ANoel, Noel, Noel, Noel, born is the King of Israel!*

Voor de moeder van 't kreupele kindje
voor het lief van heen dode soldaat
voor het meisje zonder beminde
voor al 't zeer dat nooit meer overgaat. 6e kaars

*Then let us all with one accord
Sing praises to our heavenly Lord
That hath made Heaven and earth of naught
And with his blood Mankind has bought.
Noel, Noel, Noel, Noel, born is the King of Israel*

En we zingen hier van the first Noel
en van een kind in een donkere stal
ieder jaar wordt onze hoop herboren
dat 't hier ooit nog beter worden zal.

7e kaars

*The First Noel the Angels did say
Was to certain poor shepherds in fields as they lay
In fields where they lay keeping their sheep
On a cold winter's night that was so deep
Noel, Noel, Noel, Noel, born is the King of Israel.*

=====
© Perikopen: Katholieke Bijbelstichting, 's-Hertogenbosch, Nederland.

De Augustijnen wensen u gezegende kerstdagen

* * *